

Kooskõlastatud Paide Kunstikooli hoolekogus: 07.05.2019 nr 2/3.1
Kooskõlastatud Paide Kunstikooli õppenõukogus: 15.04.2019 nr 3/4.1

PAIDE KUNSTIKOOLI ÕPPEKAVA

Käsitöö – disain täiskasvanutele

KÄSITÖÖ-DISAIN

Käsitöö-disaini ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Paide Kunstikoolis

Kursuse nimetus	KÄSITÖÖ-DISAIN täiskasvanutele
Sihtrühm	Järvamaa tüiskasvanud alates 26. eluaastast
Läbiviija(d)	Paide Kunstikooli õpetaja
Õppetöö vormid	Käsitöö-disainis on kontakttunde 3 tundi nädalas (1 tund – 45 min.), aastas 105 tundi.
Staatus	Huviring
Huviringi eesmärgid	<p>Paide Kunstikooli käsitöö-disaini huviringi eesmärgiks on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arendada käelise tegevuse kaudu ilumeelt, fantaasiat ja loovust, pakkuda võimalus omandada uusi oskusi ja saada teadmisi kaasaegsetest käsitöövahenditest ja materjalidest. 2. Julgustada tegelema asjadega, mis meeldivad ja tundma rõõmu loomisest. 3. KÄSITÖÖTRADITSIOONIDE HOIDMINE (kangakudumine, nõel- ja märgviltimine, tikkimine, tekstiili- ja siidimaal, säästlik materjalide kasutus jne.) 4. ÕPPIDA KASUTAMA KAASAEGSEID MATERJALE ja TÖÖVAHENDEID (tutvustada käsitööpoodides müüdavaid uusi materjale ja käsitöövahendeid: erinevad meediumid; tindid; pastad; šabloonid; templid ja liimipadjad; silikonvormid; embossingu pulber ja kuumapuhur; vaigukips; kristallvaik; Mixed Media tehnikaga tutvumine jne.) 5. HOIDA UUDISHIMU JA PÕNEVUST KÕIGE UUE SUHTES. 6. ÕPPIDA TEGEMA PABERI-, KARTONGI- ja PAPITÖÖD. Kingituste valmistamine: karbid; pakendid; albumid; kaardid; kalendrid; parkimiskell jne. Kingituste kaunistamisel kasutada kas värvilisi ja disainpabereid, salvrätitehnikat, krakleed või fotoülekannet; teha quillingutehnikat; kasutada väljalõigete tegemiseks Sizzix paberitöomasinat; modelleerida paberlilli; kasutada akrüül- ja paberitinte ning silikoontempleid jne. Teha krepp-paberist suuri dekoratiivseid lilli, köita ja parandada raamatuid. 7. ÕPPIDA TAASKASUTUST ja KESKKONNASÕBRALIKKU KÄSITÖÖD (villaste kangajääkide kasutamine viltimisel; pabertorudest punumine: vanade ajalehtede, reklaamplakatite ja ajakirjade taaskasutus; küünalde valamine, küünlajääkide taaskasutus, pabermassi valmistamine; katkiste ehete kasutamine kujundustes).
Õpi-väljundid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õppija on nakanud käsitööpisikuga ning leidnud uusi mõttekaaslaste materjalide taaskasutuse ja käsitöö valdkonnas. 2. Käsitöö tegemine on mõjunud teraapiliselt ja pakkunud palju eneseleidmist ja tegutsemislusti, lisaks kordumatud ja taskukohased kingitused sõpradele-tuttavatele ja pereliikmetele. 3. Õppija on omandanud uusi oskusi ja teadmisi, oma kätega millegi loomine on hämmastav tunne. Näha, kuidas ese hakkab tükkaaval kuju võtma ja tunda rõõmu isetegemisest, see on see, mida huviringis osalemine pakub. Internet on erinevaid õpetusi täis, kuid sageli jääb oskustest puudu ja tahaks kellegagi nõu pidada ja koos teha. Kõik ise ja oma kätega tehtu on ehe ja rõõmustab hinge. 4. Õppija mõtleb keskkonnasäästlikkusele ja loodushoiule ning on teinud oma loomingus keskkonda säästvaid valikuid. 5. Põnevust ja uudishimu on pakkunud võimalus kasutada uusi ja tundmatuid materjale ja töövahendeid. 6. Õppija oskab valmistada isikupäraseid kingitusi ja tunneb rõõmu kingituse tegemisest.

	<p>7. Õppija väärtustab pärimuslike teadmisi ja aitab säilitada kultuurilist järjepidevust kasutades oma loomingus rahvakunsti elemente.</p> <p>8. Õppija on omandanud oskuse parandada oma kodus vanu raamatuid ja oskab ka poognaid plokiks kokku õmmelda ning selle kaaned kaunistada.</p> <p>9. Õppija on omandanud uusi oskusi ja teadmisi, mis toetavad tema professionaalset arengut ning konkurentsivõimet tööturul.</p>
<p>Lühi- kirjeldus</p>	<p>1. KÄSITÖÖTRADITSIOONIDE HOIDMINE:</p> <p>1.1. Tutvustada käsitöökultuuri ja esmaseid ohutusnõudeid. Õpetada kavandama ja teostama oma ideid, endale ülesandeid võtma ning neid loovalt lahendama. Õpetada oma tööd viimistlema.</p> <p>1.2. Õpetada säästlikku materjali kasutamist, arendada motoorseid võimeid, õpetada puhtust, täpsust, kannatlikkust ja korraarmastust.</p> <p>1.3. Julgustada tegelema asjadega, mida armastad.</p> <p>1.4. KANGAKUDUMINE (kaltsuvaipade kudumine). Kasutada on maatelg, kiriteljed, lauateljed ja laste teljed. Kaltsuvaiba kavandamine, materjali lõikumine, värvimine, kerimine, vaiba kudumine. Vaiba viimistlemine (narmaste tegemine).</p> <p>1.5. NÕEL- ja MÄRGVILTIMINE. Viltimise töövõtete õpetamine, materjali ja töövahendite tutvustamine. Teemadeks: villaingel; saunamüts; ehted; lilled; prossid; pisipildid õnnitluskaartidele, piltvaibad jne. Linavildi kasutamine alusena. Lukuprosside viltimine.</p> <p>1.6. Viltimismasina kasutamine.</p> <p>1.7. TIKKIMINE. Muhutikand või arhailine tikand vabalt valitud esemele (mantel, jakk, kott, nõelaraamat jne.).</p> <p>1.8. TEKSTIILI- ja SIIDIMAAL. Sissejuhatus siidimaali, erinevate tehnikate (külm- ja kuumbatika, soolatehnika, guta piirdevärvide kasutamine, auruvärvid, siidivärvid jne.). Tekstiilivärvide kasutamine puuvillasel riidel (sportsärgid, poekott jne.).</p> <p>2. KAASAEGSETE MATERJALIDE ja TÖÖVAHENDITE KASUTAMINE:</p> <p>2.1. Tutvustada käsitööpoodides müüdavaid uusi materjale ja käsitöövahendeid (erinevad meediumid, tindid, pastad, šabloonid, templid ja liimipadjad, silikonvormid, embossingu pulber ja kuumapuhur, vaigukips, kristallvaik, kuumakolb jne.).</p> <p>2.2. Õppida tundma uute materjalide omadusi ja erinevusi, saada uusi teadmisi meisterdamise ja uute materjalide kasutamise kohta.</p> <p>2.3. Tutvustada ja arendada Mixed Media tehnika (erinevate tehnikate miximine) kasutamist. Julgustada looma, katsetama ja kombineerima. Miximine erinevatele materjalidele ja esemetele (lõuend, karbid, purgid, pudelid, märkmikud, kaardid, pannid, plaadid jne. Fantaasia on lõputu!)</p> <p>2.4. Organzakangast, atlaspaelast, pitsist ja pärlitest lillede ja prosside tegemine.</p> <p>2.5. Hoida uudishimu ja põnevust kõige uue suhtes.</p> <p>3. PABERI-, KARTONGI- ja PAPIITÖÖD:</p> <p>3.1. Töövahendite ja materjalide tutvustamine;</p> <p>3.2. Töövõtete õpetamine (noa ja joonlaua hoidmine lõikamisel; paberi ja papi lõikamine noaga, kääridega või paberitöö giljotiiniga; paberi kleepimine papile; kattepaberi väljalõikamine; linase riide ja pitside ja pärlite kasutamine kaunistamisel jne).</p> <p>3.3. Kingituste valmistamine (karbid, pakendid, albumid, kaardid, kalender, parkimiskell jne.)</p> <p>3.4. Salvrätitehnika, kraklee, fotoülekanne (erinevate meediumite tutvustamine ja kasutamine).</p> <p>3.5. Quillingutehnika (paberiribade keerutamine quillingu nõelaga).</p> <p>3.6. Sizzix paberitöomasina tutvustamine ja sellega töötamine.</p> <p>3.7. Paberlillede modelleerimine (külm- ja kuumtehnika), tolmuksate kinnitamine. Lihtsad kevadlilled ja täidisõielised roosid.</p>

	<p>3.8. Akvarellide, akrüül- ja paberitindi ning silikoontemplite kasutamine käsitööpaberi kujundamisel ja esemete kaunistamisel.</p> <p>3.9. Krepp-paberist lillede tegemine (suured lilled, külmikumagnetid jne.)</p> <p>3.10. KÖITMINE: Ajahambast puretud raamatu kaante vahetamine, parandamine, kujundamine.</p> <p>3.11. Märkmiku või albumi köitmine (Jaapani köide, pika piste köide, peidetud belgia piste.).</p> <p>4. TAASKASUTUSE VÄÄRTUSTAMINE ja KESKKONNASÕBRALIK KÄSITÖÖ:</p> <p>4.1. Villaste kangajääkide kasutamine viltimisel ja käsitöös (kudumisfirma jäägid). Toolikatte, käekoti või jaki viltimisel saab kasutada kootud villase kanga jääke.</p> <p>4.2. Pabertorudest punumine (vanade ajalehtede, reklaamplakatite ja ajakirjade taaskasutus): torude keerutamine, peitsimine, punumine (südamekujuline korv, klaaspurgi ümber punumine, korvid, kandikud, jõulukuusk, jõuluehted ja -pärg). Valminud tööde viimistlemine ja lakkimine.</p> <p>4.3. Küünalde valamine (jääküünlad, tassiküünlad, mesilasvahaküünlad). Küünlajääkide taaskasutus.</p> <p>4.4. Käbide ja tammetõrude kasutamine jõuluseadetes ja kodukaunistamisel (käbipärg, jõulupärg, lauaseaded).</p> <p>4.5. Teibirullide, kätepaberi- ja WC-pabertorude kasutamine meisterdamisel.</p> <p>4.6. Pabermassi valmistamine.</p> <p>Mis vahe on käsitöö huviringil ja õpitoal? Õpituba juhendab meister, ühe kindla tehnika valdaja ja tema teab peensusteni nii selle tehnika materjale kui ka töövahendeid. Sageli on õpitoas olemas väga hea valik käsitööpoe müügil olevatest vidinatest ja vajalikest materjalidest ning õpituba lõpeb peaaegu alati valmisproduktiga, mida saab vajadusel ka kinkida. Käsitöö huviringis me aga katsetame, püüame asendada kallid vidinad käepärastega = oleme loovad! Väga oluline on seltskond ja soov midagi ise luua, välja mõelda... teiste õppuritega kogemusi vahetada, saada uuest tehnikast esimesed teadmised.</p>
Iseseisvate tööde loetelu	Jagame huviringis oma kogemusi, mida kogeme iseseisvalt töötades või kodus katsetades. Jagame huvitavaid ideid ja leide internetiavarustest.
Hindamine	Käsitöö-disaini huviringis antakse õppijale tagasisidet tema tegevusele ja edusammudele töö käigus ja tulemust analüüsides ning vaadeldes. Parim hinnang on naeratus tegija näol!
Näitustel osalemine	Tulemuslikkuse näitajaks on osalemine näitusel kooli fuajees.
Soovituslik õppe-materjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. S. Kalda ja N. Suude RAAMATUKÖITMINE. Eesti Raamatuühing 1979 2. M. Suurkask ja E. Soosaar SIIDIMAAL. Avita 1999 3. Ajakiri MINU KÄSITÖÖD. DEKUPAAŽ 2008 4. EESTI TIKAND rahvuslikud mustrid I. Tammis ja E. Lutsepp Varrak 2010 5. G. HARRIS VILTIMISE RÕÕM Collins & Brown 2012 6. R. Subi NÕELVILTIMISE KÄSIRAAMAT. Villapallist villapildini OÜ Hea Lugu ja Raina Subi 2012 7. M. Rannap VILDITUD VILLAEHTED Tallinn 2013 8. V. Soosaar KÖITEV KÖITMINE OÜ Hea Lugu 2013 9. L. Paks PABERI VÕLUMAILM Pegasus 2013 10. T. Talts ARMASTUSEGA PABERIST Pegasus 2014 11. V. ja G. Soosaar RAAMIDETA PAPIMAILM OÜ Hea Lugu 2014 12. L. Paks PABERI LUMMUSES Pegasus 2015 13. M. Kelpmann KANGAKUDUMINE Koolibri 1979, Pegasus 2016 14. A.Gildemann PABERPUNUTISED Koolibri 2017 15. YouTube videod ja FB käsitöögrupid

Märkused	<ol style="list-style-type: none">1. Käsitöö valdkond on väga kiiresti muutuv ja uusi mõtteid ning võtteid tuleb kogu aeg juurde. Lisame oma tegevustesse jooksvalt ka uusi ja huvitavaid tehnikaid ning katsetame uusi materjale ja töövahendeid.2. Arvestame tegevuste planeerimisel ka õppijate soove ja huvisid.3. Huvi korral kutsume töötubasid läbi viima huvitavate tehnikate meistreid.
-----------------	--